

Jeg har det lidt svært med roning.

Dengang jeg var lille boede jeg tæt på Revs Å i Odder. Revs Å løber på en strækning i bunden af Lundeskoven. Det var sådan en slags baghave for os, der boede på Lundevej og Asylgade.

Officielt hedder den Revs Å, men i virkeligheden er det kun en lille bæk. Vandløbsdiskussionen var måske allerede aktuel i 1960'erne.

Jeg legede med Gutte, Ib og Bo. Bo var den mindste – han gik i klasse med min lillesøster, og Ib var den største. Og Gutte hed ikke Gutte. Han hed vist Gunnar, men det ved faktisk ikke rigtig. Hans far var direktør på Hydraulico. De lavede sådan nogen ting, der kan løfte ved hjælp af luft. Han hed Hans. Snothans, blev han kaldt – eller Altid Forkølelshans. Det har jo nok haft sine grunde.

Men vi fire drenge legede altså, og inden vi blev så gamle, at vores samvær fik indsholdelementer af sexualitet, bandekrig mod idioterne, der boede i Kildeparken og rapserier fra Døsig's bagerudsalg, der havde flødebollelager på kundetoiletet og fra Hoki-købmanden, der hed Augustinnussen, legede vi tit nede ved Revs Å.

En af de ting, vi legede med, var pinde, der skulle sejle om kap. De kunne selvfølgelig kun flyde med strømmen, og jeg ved ikke, om det var vægten, længden, Guds retfærdige indgriben eller splitsekunders tyvstart, der var afgørende, men et eller andet har altså gjort, at den ene pind kom før de andre gennem den lille rørgennemføring, der på et bestemt sted af bækken udgjorde bunden af en lille en interimistisk bro, der gjorde det muligt at komme tørskoet over Revs Å og ud på en mark, hvor vi om aftenen resultatløst kunne jage flagermus.

Men vi sejlede altså om kap med pinde.

Mennesker har til alle tider haft trang til at konkurrere. Også om ligegyldige ting, som man dybest set ikke nogen indflydelse på. Danske Spil lever af en slags.

Og vi kunne ikke rigtig selv bestemme, hvem der havde den hurtigste pind. Men det var sjovt. Og vi lærte af det.

Jeg tror bl.a., jeg lærte, at meget af det, der foregår i vand, har man ikke styr på. Og de sidste måneders færgediskussion har sådan set kun bekræftet den lære, men det er jo en anden sagsfremstilling.

Vi stod altså fire drenge og heppede på hver sin pind, der flød med strømmen, vendte og drejede sig efter en eller anden uudgrundelig orden. Det var selvfølgelig muligt at se, hvem der var forrest, og hvem der var bagest, men umuligt at se, hvad der var forrest, og hvad der var bagest på den enkelte lille pind.

Kursen blev så at sige afstukket af tilfældigheden.

I dag er det en grim tanke. Tilfældighed skal undgås.

Men det gjorde kursen også i mange af vores gymnastiktimer; blev styret af tilfældigheden.

Jeg havde først frk. la Cour. En let lille sag på vel ungefær 118 kg. Rå og næsten ikke flytbar kampvægt. Og vi jo små. Det var tæt på skræmmende.

Senere fik jeg en dansk mester i længdespring. Han hed Jens Pedersen, og hans bedste resultat var 7 meter og 42. Det var i 1968, et par år før jeg fik ham til gymnastik. Høj, tynd mand. Og udpræget konkurrenceorienteret.

Frk. la Cour var mere orienteret i retning af, at bevægelse er godt i sig selv. Hun efterlevede tydeligvis ikke selv den målsætning i nævneværdig grad, så havde hun næppe kunnet bevare en så voluminiøs skikkelse.

Men i hendes gymnastiktimer skulle vi, så vidt jeg husker, mest en dels drøne så meget som muligt rundt til lyden af vores egne hvin og skrig.

Børn har jo et medfødt bevægelsesbehov – det yndede hun at lade få frit løb. Det krævede vel også mindst forberedelse – en faktor man sikkert allerede dengang diskuterede i lærerkredse.

Så vi fik altså frit løb – eller næsten frit løb, for opvarmningen var en undtagelse.

Der skulle vi jævnlige stå stille og kun bevæge armene eller sidde på vores numser og bøje os i en eller anden retning. Men vi skulle selvfølgelig også løbe. Og under opvarmningen var det efter la Cours præcise anvisninger. Så vi adlød og mindskede dermed risikoen for at blive sendt i omklædningsrummet.

Der var indlagt variationer i løbene, som skulle foregå rundt og rundt i salen – lige uden for stregerne til badminton.

La Cours variationer blev meddelt med hæst og rusten røst: ”Englehop, gadedrengeløb, høje knæløft, sidelæns, på ét ben, det højre, og så det venstre, spark bagi – dig selv!, og så det vanvittige: Baglæns – altså imod sin egen synsretning.

Den var træls. Man kunne jo støde ind i alt muligt. Ribber, redskaber, der af mangelighed bare var skubbet ud til væggen, og sidekammerater. Og nogle faldt over sine egne ben.

Jeg forsøgte efter bedste evne at orientere mig efter stregerne i gulvet. Men det var alligevel noget usikkert noget. Jeg kunne ikke lide det. Og det var svært at se, hvad det skulle gøre godt for. Hvorfor fik vi ikke bare bind for øjnene, hvis vi ikke måtte se, hvor vi løb hen? Så kunne vi da i det mindste have taget lidt fra med hænderne, hvis vi stødte på noget. Det kan man ikke, når man løber baglæns, altså tage fra med armene omme på ryggen.

Jeg lærte, at jeg ikke kan lide, når noget går baglæns. Vi skal fremad og ikke tilbage. Og hvis der er noget om, at sportens verden er et spejlbillede eller et sindbillede på resten af verden og livet, så gælder det selvfølgelig også i sport. Fremad mod et mål – ikke tilbage til et mål.

Langt den overvejende del af alle sportsgrene er indrettet og lever op til denne ”livets logik”.

Rigtigt mange idrætsgrene og konkurrencer handler om at bevæge sig fra A til B på kortest mulig tid. Det gjaldt for vores pinde, og det gælder f.eks. for de fleste løb i atletik, som det gælder for linieløb og holdkørsel på cykel. Sprint og 1000 meter på tid afslører allerede i disciplinnavnet, at det er det, det handler om. En distance på hurtigst mulig tid. Det gælder i motorløb, det gælder på galopbanen, selv i springkonkurrencer er tiden også et af konkurrenceelementerne. Ketchersport er en slags undtagelse, ligesom skydning og billard. Men det gælder for sejlsport og svømning, dog undtagen synkronsvømning og vandpolo. Mange holdsport har i det hele taget lidt andre succeskriterier end tid og hastighed. Fodbold og håndbold, basketball og volley, florbald, softball og mange andre boldspil handler ikke om fra A til B, men så handler de om på anden måde at komme frem mod et mål.

Kampsport er en anden undtagelse. Her drejer det sig om at nedlægge en modstander med de våben, der nu er valgt. Sværd, køller, handsker, sabel eller de bare næver. Men det handler ikke desto mindre om at gå fremad mod en modstander.

Det er meget svært at finde begrundelsen for, at vi skulle varme op ved at løbe baglæns.

Enkelte boksekampe er vundet på defensiv retræteboksning – jeg husker bl.a. Muhammed Ali mod George Foremann 8 omgang i Rumble in the Jungle, der blev bokset i Kinshaza i Keney i 74, og for nylig scorede Zlatan Ibrahimovic et forrygende flot mål for Sverige i en fodboldkamp mod England på et saksespark, altså mere eller mindre med ryggen mod mål, men under hele forarbejdet havde han da i det hvert fald front mod bolden og målet.

Der er noget logisk i at man bevæger sig fremad. Man kan se, hvor man er på vej hen, man kan korrigere sin retning, hvis der er behov for det, man kan se forhindringer på vejen og styre udenom, man har fuld fornøjelse af sine sanser, man iagttager, hvad der sker eller er ved at ske på vejen, man fornemmer fremtiden – og kan i hvert fald i nogen grad selv bestemme, hvor man er på vej hen.

At bevæge sig baglæns er det modsatte. Det er ubehageligt. Man er overladt til de uoverskuelige, og man kan kun se, hvor man har været. Det er selvfølgelig historisk interessant, men mennesket søger nyheder og fremtid.

Derfor er der en enkelt sportsgren, der taler til min undren. Det er roning.

Som den eneste sportsgren, jeg kan komme i tanke om, bevæger man sig fra A til B – i konkurrenceroning ganske vist på kortest mulig tid, så det kan jeg godt forstå – med ryggen til målet. Man aner vel næppe, hvornår man er der, før man har været der og pludselig kan se: "Hov, det var s'gu da målstregen jeg passerede der, for lidt siden."

Kano og kajak, det kan gå an. Der vender man rigtigt. Men scullere, toere, firere, ottere og seksere, hvis der er noget, der hedder sådan. Single og dobbelt. Lige vanvittigt forekommer det.

Sportsmænd og -kvinder, der kiler sig ned i et lille tyndt og ikke særlig søstærkt fartøj, hvori det efter rygget tilmed skulle være vanskeligt at holde

balancen, og så med ryggen til, pjasker og plasker, river og flår i årere, hvoraf man nogle gange har to og andre gange må nøjes med en.

Jeg har en klar fornemmelse af, at roere må være skæbnetro mennesker. Udstyret med en fuldstændig naiv og uforsvarlig tillid til forsynet. Måske er de kun i ringe grad interesseret, hvad der vil komme, men tilsyneladende levende interesseret i, hvad der har været.

Kan man kalde det bagstræberisk?

Tænk sig, hvis samfundet blev styret på den måde. Eller menneskelige relationer i almindelighed.

Som tillæg til den besynderlige opstilling af deltagerne, målstregen og retningen taget i betragtning, kommer nemlig det andet, der gør roning til en sport, som jeg kun vanskeligt kan identificere mig med, og som jeg kun interesserer mig for p.g.a. julefrokoster og kæresteforhold og tilskudsordninger.

Når man nu forhindrer hinanden i frit udsyn, så er der selvfølgelig brug for en stærk mand.

I robåden kaldes det vist for styrmanden. Han er ikke blindebuk, som de, der skal slide og slæbe, trække og rykke.

Placeret på bagsmækken med frit udsyn over horisonten sidder han og troner og bæres som en anden Majæstaltics i bedste Asterix-stil frem på et skjold.

Ikke en skid skal han lave, bortset fra at brøle simple kommandoer.

Ophøjet tilbagelænet. Men med fuld kontrol. En slags høvding, der bestemmer over sine galajslaver. Han skulle skamme sig, hvis han ikke nyder det.

Men intet har vi råd til at opretholde for den individuelle fornøjelses skyld.

Tiden er løbet fra roning. Roning passer ikke ind i det moderne demokratiske samfund. Roning tilhører en anden og forældet ideologi. Ingen kan være tjent med at styringen og beslutningerne ligger i hænderne på en enkelt, der alene på grund af uhensigtsmæssig organisering og tradition bliver tildelt så mange åbenlyse fordele, at man nært har genindført den svagt oplyste enevælde med alle dens privilegier og rangsforordninger.

Min personlige erfaring med roning er – det skal jeg indrømme – lidt beskeden.

Jeg husker en aften omkring 1970 i Brændegårdshaven på Bornholm, hvor vi var på lejrskole. Jeg havde forvildet mig ud en robåd, og jeg havde fået lokket Linda med i min båd, smukke lyslokkede Linda – i dag er hun for resten enlig mor til to drenge og bor i et alment byggeri i Beder lige syd for Århus, og da jeg sidst så hende lignede hun bestemt én, der havde sejlet rundt med andre end mig. Hun sad, der hvor styrmanden har sin plads, og var så dejlig, men hun styrede ikke, og jeg har ikke øjne i nakken, så vi stødte ind i både søbredden og flere af de andre både så tit, at selvom vi syntes, det var sjovt, så blev vi altså kaldt ind før tid.

Det sjove bestod i, at det var mig, der havde Linda ombord, og at det ikke var John eller Lars Balslev eller Jens Jørn.

Bevares, jeg har da også padlet rundt med mine børn ombord i en fladbundet grøn robåd i Djurs Sommerland. Og vist også engang i Fårup.

Men jeg ville altså hellere have dem med i rutsjebanen. Her kan man da i det mindste fornemme den kildrende spænding, når man med sine egne øjne kan iagttage, at man nærmer sig toppen og nu kan forvente et drastisk, næsten frit fald, men med næsen i den rigtige retning.

Jeg lærte i min barndom ved Revs Å at sætte pris på konkurrencen i det stille vand. Og selvom jeg heller ikke kan styre det, så er og bliver det at sejle med pind altså væsentlig mere logisk end at sidde med ryggen til verden og slide for at komme tilbage til et sted, man ikke engang kan se man er på vej til – akkompagneret af en lyden fra en diktator, der måske kun behøver at kunne tælle til otte.